

Брюксел, 1 декември 2017 г.
(OR. en)

14958/17

Междуинституционално досие:
2016/0397 (COD)

SOC 765
EMPL 583
CODEC 1926

ДОКЛАД

От:	Комитета на постоянните представители
До:	Съвета
№ предх. док.:	14013/17 REV 2
№ док. Ком.:	15642/16 + ADD 1 - ADD 8 - COM(2016) 815 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и на Регламент (ЕО) № 987/2009 за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 (текст от значение за ЕИП и за Швейцария) – Частичен общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 13 декември 2016 г. Комисията представи предложението си за изменение на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и на Регламент (ЕО) № 987/2009 за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004. Общата цел на предложението е да продължи модернизирването на правилата в ЕС за координация на системите за социална сигурност, така че те да станат по-ясни и по-справедливи и да се подобри тяхната приложимост, като по този начин съдейства за улесняване на свободното движение на хора в рамките на ЕС.

По-специално, предложението е съсредоточено върху пет области: i) обезщетения за безработица, ii) обезщетения за дългосрочни грижи, iii) достъп на икономически неактивните мобилни граждани до определени социални обезщетения, iv) семейни обезщетения и v) приложимо законодателство за командировани и изпратени работници и за лица, които работят в две или повече държави членки.

Предложеното правно основание е член 48 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който Европейският парламент и Съветът действат в съответствие с обикновената законодателна процедура.

Европейският парламент все още не е представил позицията си на първо четене.

Европейският икономически и социален комитет даде становището си на 5 юли 2017 г.

Комитетът на регионите даде становището си на заседанието си от 12—13 юли 2017 г.

II. ОБСЪЖДАНИЯ В РАМКИТЕ НА ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА СЪВЕТА

По време на естонското председателство работна група „Социални въпроси“ започна да обсъжда частите на предложението, които се отнасят за обезщетенията за дългосрочни грижи (ОДГ) и за семейните обезщетения. В продължение на девет заседания¹ се проведеха много сложни технически обсъждания.

Обезщетения за дългосрочни грижи (ОДГ)

С настоящото предложение Комисията въвежда ОДГ като отделен клон, след като досега те бяха разглеждани като част от обезщетенията за болест. Целта на този нов клон е да бъде отразено нарастващото значение и брой на тези обезщетения в националните системи за социална сигурност в резултат на застаряването на обществото.

---

¹ 5—6 юли, 6—7 септември, 3—4 октомври, 30 октомври и 15—16 ноември 2017

След много сложни обсъждания от техническо естество и интензивно събиране на идеи в работна група „Социални въпроси“ председателството внесе изменения в определението за ОДГ в Регламент 883/2004 (основния регламент) с оглед на това то да отговаря на различните системи в държавите членки. Председателството предложи също да бъде добавено ново съображение 24а, в което допълнително се пояснява основната идея за нуждата от грижи на дадено лице поради увреждане. В съображението се пояснява също разликата между обезщетенията, които попадат в обхвата на регламента, и тези, които остават извън него, в съответствие със съдебната практика на Съда.

По отношение на координацията на ОДГ Комисията предложи да бъде създадена специална глава по въпросите на ОДГ, като се приложат *mutatis mutandis* правилата на дял III, глава 1 от основния регламент (обезщетения за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата). Насоката, възприета от работна група „Социални въпроси“, беше сходна, но вместо в отделна глава ОДГ са интегрирани в глава 1. Работната група разгледа отделните разпоредби в тази глава и предложи член 19, 20 и 30 от основния регламент и съответно член 25 от Регламент 987/2009 (регламента за изпълнение) да бъдат пригодени към ОДГ в допълнение към предложените от Комисията разпоредби. Също така председателството предложи определението за обезщетения в натура да бъде разделено на две алинеи поради специфичния характер на дългосрочните грижи.

Въз основа на становищата на делегациите председателството състави за целите на новото приложение XII списък на ОДГ, които се отпускат по силата на дерогация от член 33а, параграф 2, което дава възможност на държавите членки да координират някои ОДГ в рамките на други глави от дял III на основния регламент, при условие че резултатите от такава координация като цяло водят най-малко до същите, ако не и до по-благоприятни условия за бенефициерите. Постигнато беше широко съгласие параграфи 1 и 2 от член 34 от основния регламент, където са указани правилата за предотвратяване на съвпадането, да се прилагат и в тези случаи.

За да се установи коя държава членка е компетентна за ОДГ за деца, е включена препратка към съответните правила, които вече съществуват в главата за семейните обезщетения.

Семейни обезщетения (СО)

Комисията предложи семейните обезщетения, които са предназначени да заместят доходите в периодите на гледане на малко дете, да бъдат разглеждани като индивидуално право, а не като производно такова, както и държавата членка с вторична компетентност да има факултативното право да изплаща обезщетението в пълен размер.

След задълбочени обсъждания на техническо равнище, интензивно събиране на идеи и работа върху текстовете в работна група „Социални въпроси“, член 68б, параграф 1 и съответното съображение 35 от основния регламент бяха коригирани във връзка с идеята за заместващи доходите обезщетения. Целта е също да бъдат обхванати индивидуалните обезщетения за гледане на малко дете, отпускани на неработещ родител, който отглежда дете и съответно не може да започне работа.

В отговор на искането на делегациите да бъде взето под внимание делото Wiering C-347/12 председателството предложи правилата за изчисляване на диференцираната добавка да бъдат прилагани само за обезщетенията от един и същ вид. Като се има предвид специалният характер на различните семейни обезщетения на държавите членки, работна група „Социални въпроси“ постигна съгласие също да се направи разграничение между две категории семейни обезщетения.

Освен това работната група състави списък на семейните обезщетения с индивидуален характер по силата на част 1, член 68б, параграф 1 от новото приложение XIII и списък на страните, които прилагат дерогация от разпоредбата против припокриване по част 2, член 68, параграф 2 от приложение XIII и които са избрали да плащат обезщетението в пълния му размер.

На 24 ноември 2017 г. Комитетът на постоянните представители разгледа компромисния текст, получен в резултат от дейността на работна група „Социални въпроси“, и постигна съгласие да го предаде на Съвета EPSCO за постигане на частичен общ подход.

Одобреният текст е поместен в приложение I (обезщетения за дългосрочни грижи) и в приложение II (семейни обезщетения) към настоящия доклад.

Номерацията на точките съответства на предложението на Комисията (док. 15642/16).

Оставащи резерви

SK поддържа своята обща резерва за разглеждане и езикова резерва.

DK, NL, PL и UK поддържат своите резерви за парламентарно разглеждане.

Комисията потвърди първоначалното си предложение на този етап и поддържа резерва за разглеждане по всякакви промени в него.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съветът се приканва да постигне частичен общ подход по компромисния текст, поместен в приложенията към настоящия доклад, на заседанието си (EPSCO) на 7 декември 2017 г.

Разпоредби в предложението, отнасящи се до: *Дългосрочни грижи*

Регламент (ЕО) № 883/2004

Съображение 24

В съответствие със съдебната практика на Съда обезщетенията за дългосрочни грижи за осигурени лица и членовете на техните семейства следва по принцип да продължат да бъдат координирани при спазване на правилата, приложими за обезщетенията за болест. Тези правила обаче следва да отчитат специфичния характер на обезщетенията за дългосрочни грижи. Необходимо е също така да се предвидят конкретни разпоредби в случай на припокриване на обезщетения за дългосрочни грижи в натура и в брой.

Съображение 24а

Обезщетенията за дългосрочни грижи се отнасят само за обезщетения, предназначени на първо място за лица, които поради увреждане, свързано например със старост, инвалидност или заболяване, имат нужда, в продължение на дълъг период, от съществена помощ от други хора при извършването на основните ежедневни дейности. Освен това обезщетенията за дългосрочни грижи се отнасят само за обезщетенията, които могат да бъдат считани за обезщетения от социалното осигуряване по смисъла на Регламента. В съответствие със съдебната практика на Съда, например дело С-433/13, Европейска комисия / Словашка република, обезщетенията от социалното осигуряване са тези, които се отпускат без никаква индивидуална преценка на личните нужди на бенефициерите, въз основа на определено със закон положение, и обезщетенията за дългосрочни грижи следва да бъдат тълкувани по този начин. По-специално обезщетенията за дългосрочни грижи не включват социално или медицинско подпомагане. Обезщетенията, отпуснати след индивидуална преценка на личните нужди на претендиращото за обезщетение лице, не са обезщетения за дългосрочни грижи в обхвата на настоящия регламент.

Член 1

Определения

в) „осигурено лице“ във връзка с клоновете на социалното осигуряване, обхванати от дял III, глави 1 и 3, означава всяко лице, което отговаря на условията, изисквани от законодателството на компетентната по дял II държава членка, за придобиване на право на обезщетения, отчитайки разпоредбите на настоящия регламент;

i)(1)ii) относно обезщетенията в натура съгласно дял III, глава 1 всяко лице, определено за член на семейството или признато за член на домакинството от законодателството на държавата членка, където пребивава лицето;

ха) „обезщетения в натура“ означава:

- i) за целите на дял III, глава 1 по отношение на обезщетенията за болест, за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата, обезщетения в натура, предвидени в законодателството на държава членка, които са предназначени да осигурят, предоставят, изплатят директно или възстановят разходите за медицинско обслужване и свързаните с него продукти и услуги.
- ii) за целите на дял III, глава 1 по отношение на обезщетенията за дългосрочни грижи, обезщетения в натура, предвидени в законодателството на държава членка, които са предназначени да осигурят, предоставят, изплатят директно или възстановят разходите за дългосрочно медицинско обслужване, както е посочено в определението по точка хб).

хб) „обезщетение за дългосрочни грижи“ означава всяко обезщетение в натура или парично обезщетение, предназначено за лица, които поради старост, инвалидност, заболяване или увреждане имат нужда, в продължение на дълъг период, от съществена помощ от страна на друго лице или лица при извършването на основните ежедневни дейности, за да бъде подпомогната тяхната независимост; това включва обезщетенията, отпускани за същата цел на лицето, което осигурява такава помощ.

Член 3

Материален обхват

1. Настоящият регламент се прилага към всички законодателства относно следните клонове на социално осигуряване:
  - а) обезщетения за болест и за дългосрочни грижи;
  - ба) [...]

Член 11

Общи правила

2. За целите на настоящия дял, лицата, които получават парични обезщетения поради или вследствие на тяхната дейност като наето или самостоятелно заето лице се считат, че упражняват посочената дейност. Това не се прилага за пенсиите за инвалидност, старост или за преживяло лице, за пенсиите, получавани поради трудови злополуки или професионални болести или за парични обезщетения за дългосрочни грижи, предоставяни на нуждаещото се от грижа лице.

**Обезщетения за болест, за дългосрочни грижи, за майчинство и съответните им
обезщетения за гледане на малко дете от бащата**

Член 19

Престой извън компетентната държава членка

1. Освен ако друго не е предвидено в параграф 2, осигуреното лице и членовете на неговото семейство, които имат престой в държава членка, различна от компетентната държава членка, имат право на обезщетения в натура, които са необходими по време на престоя им или по медицински причини или поради нуждата от дългосрочни грижи, като имат предвид същността на обезщетенията и очакваната продължителност на престоя. Тези обезщетения се предоставят от името на компетентната институция, от институцията по мястото на престой в съответствие с разпоредбите на прилаганото от тази институция законодателство, като на осигурени към посоченото законодателство.

Обезщетенията в натура, включително тези, които се отпускат във връзка с хронични или съществуващи заболявания, раждане на дете или дългосрочни грижи, не попадат в приложното поле на настоящия член, когато целта на престоя в друга държава членка е получаването на такива обезщетения.

2. Административната комисия съставя списък на обезщетения в натура, за предоставянето на които през време на престой в друга държава членка, се изисква, по практически причини, предварително съгласие между заинтересованото лице и институцията, която предоставя обезщетението.

Член 20

**Придвижване с цел получаване на обезщетения в натура – Разрешително за получаване
на подходящо лечение извън държавата членка по пребиваване**

1. Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, осигуреното лице, което се придвижва до друга държава членка с цел получаване, по време на престоя си там, на обезщетения в натура, посочени в член 1, буква х), подточка i) от настоящия регламент, иска разрешително от компетентната институция.

Член 30

Вноски от пенсионери

1. Институцията на държавата членка, която съгласно приложимото законодателство, извършва удръжки на осигурителни вноски за болест, за дългосрочни грижи, за гледане на малко дете от майката или съответно от бащата, може да изисква и възстановява такива удръжки, изчислени в съответствие със законодателството, което прилага, само доколкото разходите за обезщетенията по членове 23—26 се поемат от институцията на посочената държава членка.
2. Когато в случаите по член 25 придобиването на право на получаване на обезщетения за болест, за дългосрочни грижи, за гледане на малко дете от майката или съответно от бащата е в зависимост от плащането на осигурителни вноски или подобни плащания съгласно законодателството на държавата членка, в която пребивава съответният пенсионер, тези осигурителни вноски не се правят по силата на такова пребиваване.

Член 32

Предимство на правото на обезщетения в натура – Специално правило за правото на обезщетения на членовете на семейството в държавата членка по пребиваване

3. Когато член на семейството има производно право на обезщетения съгласно законодателството на повече от една държава членка, се прилагат следните правила за предимство:
  - а) в случай на права, придобити на различни основания, редът на предимство е следният:
    - i) права, произтичащи от дейност като наето или самостоятелно заето лице на осигуреното лице;
    - ii) права, произтичащи от получаване на пенсия от страна на осигуреното лице;
    - iii) права, произтичащи въз основа на статута на пребиваване на осигуреното лице;

- б) в случай на производни права, предоставени на едно и също основание, редът на предимство се урежда от мястото на пребиваване на члена на семейството като допълнителен критерий;
- в) при невъзможност да се установи редът на предимство въз основа на посочените критерии, като последен критерий се прилага най-дългият период на осигуряване на осигуреното лице по национална пенсионна схема.

Член 33а

Обезщетения за дългосрочни грижи

1. Административната комисия съставя подробен списък на обезщетенията за дългосрочни грижи, които отговарят на критериите, съдържащи се в член 1 (хб) от настоящия регламент, като се посочва кои от обезщетенията са в натура и кои са парични обезщетения, както и дали обезщетението се предоставя на нуждаещото се от грижи лице или на лицето, което предоставя грижите.
  2. Когато обезщетение за дългосрочни грижи, попадащо в обхвата на настоящата глава, притежава и свойствата на обезщетения, координирани по силата на друга глава от дял III, чрез дерогация държава членка може да координира това обезщетение в съответствие с правилата на другата глава, при условие че резултатът от координацията като цяло е поне толкова благоприятен за бенефициерите, колкото ако обезщетението е координирано като обезщетение за дългосрочни грижи по силата на настоящата глава, и то е включено в списъка в приложение XII, като е посочена прилаганата глава от дял III.
- 2а. Член 34, параграфи 1 и 3 от настоящия регламент се прилагат също по отношение на обезщетенията, включени в списъка в приложение XII.

Член 34

Припокриване на обезщетения за дългосрочни грижи

1. Ако получател на парични обезщетения за дългосрочни грижи, предвидени в член 21 или член 29, има същевременно право по силата на настоящата глава да поиска обезщетения в натура със същото предназначение от институцията на мястото на пребиваване или престой в друга държава членка и ако институцията в първата държава членка е длъжна да възстанови разходите за тези обезщетения в натура по член 35, общата разпоредба за предотвратяване на припокриването на обезщетения в член 10 се прилага единствено със следните ограничения: ако въпросното лице предяви претенция и получи обезщетението в натура, размерът на паричното обезщетение се намалява с размера на обезщетението в натура, което е поискано или би могло да бъде поискано от институцията на първата държава членка, която е длъжна да възстанови разходите.
  2. [...]
  3. Две или повече държави членки или техните компетентни органи могат да се споразумеят за други мерки или за допълнителни мерки, които не са по-малко благоприятни за съответните лица от принципите, установени в параграф 1.
- 3а. Когато през един и същ период и за едни и същи деца се полагат обезщетения за дългосрочни грижи по силата на законодателството на повече от една държава членка, се прилагат правилата за предимство в случай на припокриване съгласно член 68, параграф 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII (ново)

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА ДЪЛГОСРОЧНИ ГРИЖИ ПО СИЛАТА НА ДЕРОГАЦИЯ ОТ ЧЛЕН 33а, ПАРАГРАФ 2

(член 33а, параграф 2)

АВСТРИЯ

Паричното обезщетение за дългосрочни грижи (Федерален закон за обезщетенията за дългосрочни грижи, BGVl. I № 110/1993, с изменения), предоставяно в резултат на трудови злополуки или професионални болести, се координира съгласно дял III, глава 2 „Обезщетения при трудови злополуки и професионални болести“.

ФРАНЦИЯ

- а) Надбавката за постоянни грижи (Кодекс за социална сигурност, член L.355-1) се координира съгласно дял III, глава 4 „Обезщетения за инвалидност“ или дял III, глава 5 „Обезщетения за старост“, в зависимост от обезщетението, в допълнение на което се изплаща надбавката за грижи.
- б) Допълнителното обезщетение за постоянни грижи (Кодекс за социална сигурност, член L.434-2) се координира съгласно дял III, глава 2 „Обезщетения при трудови злополуки и професионални болести“.

ГЕРМАНИЯ

Обезщетенията за дългосрочни грижи по отношение на трудови злополуки и професионални болести (Германски социален кодекс, книга VII, точка 44) се координират съгласно дял III, глава 2 „Обезщетения при трудови злополуки и професионални болести“.

ПОЛША

Добавката за грижи (Закон от 17 декември 1998 г. за обезщетенията за старост и инвалидност от Фонда за социално осигуряване) се координира съгласно дял III, глава 4 „Обезщетения за инвалидност“ или дял III, глава 5 „Обезщетения за старост“, в зависимост от обезщетението, в допълнение на което се изплаща добавката за грижи.

Дял III, глава 1

**Обезщетения за болест, за дългосрочни грижи, за майчинство и съответните им
обезщетения за гледане на малко дете от бащата**

Член 23

**Режим, който се прилага в случаите на повече от един режим в държавата членка на
пребиваване или престой**

Ако законодателството на държавата членка на пребиваване или престой обхваща повече от една схема на осигуряване за болест, за дългосрочни грижи, за майчинство и за гледане на малко дете от бащата, за повече от една категории осигурени лица, приложимите разпоредби по силата на член 17, член 19, параграф 1 и членове 20, 22, 24 и 26 от основния регламент са разпоредбите на законодателството относно общата схема за заети лица.

Член 24

Пребиваване в държава членка, различна от компетентната държава членка

3. Настоящият член се прилага *mutatis mutandis* по отношение на лицата, посочени в членове 22, 24, 25 и 26 от основния регламент.

Член 25

Престой в държава членка, различна от компетентната държава членка

А. Процедура и обхват на правото

1. За целите на прилагането на член 19 от основния регламент осигуреното лице представя пред осигуряващите здравни услуги или дългосрочни грижи в държавата членка на престой документ, издаден от компетентната институция, удостоверяващ правото му на обезщетения в натура. Ако осигуреното лице не разполага с подобен документ, институцията по мястото на престой се свързва, при поискване или ако е необходимо, с компетентната институция, за да получи такъв документ.

2. *[без промени]*
3. Обезщетенията в натура, посочени в член 19, параграф 1 от основния регламент, се отнасят за обезщетенията в натура, които са предоставяни в държавата членка на престой, в съответствие с нейното законодателство, необходимостта от които е медицински обоснована или се дължи на нуждата от дългосрочни грижи, с оглед на това да се избегне принудителното връщане на осигуреното лице в компетентната държава членка преди края на предвидената продължителност на престоя, с цел получаване на необходимото лечение или обезщетенията за дългосрочни грижи.

Член 28

Парични обезщетения за дългосрочни грижи при престой или пребиваване в държава членка, различна от компетентната държава членка

1. За да има право на парични обезщетения за дългосрочни грижи съгласно член 21, параграф 1 от основния регламент, осигуреното лице подава искане до компетентната институция. При необходимост компетентната институция уведомява за това институцията по мястото на пребиваване.

Член 31

Прилагане на член 34 от основния регламент

1. Компетентната институция уведомява съответното лице за разпоредбата, която се съдържа в член 34 от основния регламент, относно предотвратяване съвпадането на обезщетения. Прилагането на подобни правила гарантира, че лицето, което не пребивава в компетентната държава членка, има право на обезщетения с общ размер или стойност не по-малки от тези, на които би имало право, ако пребиваваше в тази държава членка.
2. Компетентната институция също така уведомява институцията по мястото на пребиваване или престой за изплащането на парични обезщетения за дългосрочни грижи, когато законодателството, прилагано от последната институция, предвижда обезщетения в натура за дългосрочни грижи, включени в списъка, посочен в член 33а, параграф 1 от основния регламент.

Член 32

Специални мерки за прилагане

1. В случаите когато дадено лице или група лица са освободени, при поискване, от задължително осигуряване за болест или дългосрочни грижи и по този начин такива лица не са обхванати от осигурителната схема за болест или дългосрочни грижи, за която се прилага основният регламент, институцията на друга държава членка не носи отговорност, единствено поради това освобождаване, за поемането на разходите за парични обезщетения или обезщетения в натура, предоставяни на такива лица или на член от тяхното семейство съгласно дял III, глава I от основния регламент.

4. [...]

Дял IV, глава 1

Възстановяване на разходи за обезщетения при прилагането на член 35 и член 41 от основния регламент

Член 87

Медицински прегледи и административни проверки

4. Параграфи 2 и 3 се прилагат също за определяне или проверяване на състоянието на зависимост на лице, получаващо или претендиращо за обезщетения за дългосрочни грижи, посочени в член 1, буква хб) от основния регламент.
6. По изключение от принципа за безплатна административна взаимопомощ по член 76, параграф 2 от основния регламент, действителният размер на разходите за проверките, посочени в параграфи 1—5, се възстановява на институцията, към която е било отправено искане да ги извърши, от институцията длъжник, поискала проверките. Въпреки това, ако институцията, от която е било поискано да извърши проверката, също използва заключенията за предоставяне за своя сметка на обезщетения на съответното лице съгласно прилаганото от нея законодателство, тя не може да иска възстановяването на разходите, посочени в предходното изречение.

Разпоредби в предложението, отнасящи се до: Семейни обезщетения

Регламент (ЕО) № 883/2004

Съображение 35 -а (ново)

За целите на изчисляването на диференциращата добавка, настоящият регламент следва да вземе предвид решението на Съда на ЕС по дело C-347/12 *Wiering*, като същевременно се предвидят нужните уточнения и опростяване. Като се отчита специалното естество на различните семейни обезщетения в държавите членки, два типа семейни обезщетения следва да се разграничават като отделни видове въз основа на тяхната основна насоченост, цели и основания да бъдат предоставяни.

Съображение 35а (ново)

Паричните семейни обезщетения, които са основно насочени към заместване на неполучен доход, независимо дали отчасти или изцяло, или на доход, който лицето не може да получи, поради гледане на малко дете, могат да се разграничат от други семейни обезщетения, предназначени за покриване на семейни разходи. Тъй като подобни обезщетения могат да се разглеждат като индивидуални права, които са присъщи на родителя, спрямо който се прилага законодателството на компетентната държава членка, следва да бъде възможно тези обезщетения да са запазени изключително за съответния родител. Подобни индивидуални обезщетения следва да бъдат изброени в приложение XIII, част I към настоящия регламент. Държавата членка с вторична компетентност може да реши, че правилата за предимство в случай на припокриване на права на семейни обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава членка и на държавата членка на пребиваване за членовете на семейството не следва да се прилагат за такива обезщетения. Ако държава членка реши да не прилага правилата за предимство, тя трябва да прави това последователно по отношение на всички правоимащи лица в аналогично положение и да бъде включена в приложение XIII, част II.

Член 68

Правила за предимство в случай на съвпадане

2. В случай на съвпадане на права, семейните обезщетения се предоставят в съответствие със законодателството, което е определено, че има предимство в съответствие с параграф 1. Правата на семейни обезщетения по силата на друго или други съответни законодателства се спират до размера, предвиден от първото законодателство за обезщетения от същия вид, и се предоставя диференцираща добавка, ако е необходимо, за сумата, надвишаваща този размер. Въпреки това, такава диференцираща добавка не трябва да се предоставя за деца, които пребивават в друга държава членка, когато правото на обезщетение в случая се основава само на пребиваване.
- 2а. За целите на изчисляването на диференциращата добавка за семейни обезщетения съгласно параграф 2 от настоящия член съществуват две категории обезщетения от един и същ вид:
  - а) парични семейни обезщетения, които са основно насочени към заместване отчасти или изцяло на неполучен доход или на доход, който лицето не може да получи, поради гледане на малко дете; и
  - б) всички други семейни обезщетения.

Член 68б (нов)

Специални разпоредби за парични семейни обезщетения, предназначени да заместят доходите по време на периоди за гледане на малко дете

1. Семейните обезщетения, посочени в член 68, параграф 2а, буква а), които са изброени в приложение XIII, част I, се предоставят съгласно законодателството на компетентната държава членка единствено на лицето, спрямо което се прилага това законодателство. За подобни обезщетения не възникват производни права. Член 68а от настоящия регламент не се прилага за такива обезщетения, нито компетентната институция е длъжна да вземе предвид искане, подадено от другия родител, от лице, което се приема за родител, или от институция, която упражнява настойничество върху детето или децата съгласно член 60, параграф 1 от регламента за изпълнение.

2. Чрез дерогация от член 68, параграф 2, в случай на припокриване на права поради противоречия в законодателството или законодателствата, дадена държава членка може да отпусне на бенефициера семейното обезщетение, посочено в параграф 1, в пълен размер, независимо от сумата, предвидена съгласно първото законодателство. Държавите членки, които изберат да прилагат такава дерогация, се включват в приложение XIII, част II въз основа на семейните обезщетения, за които се отнася дерогацията.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII (ново)
ПАРИЧНИ СЕМЕЙНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ДА ЗАМЕСТЯТ
ДОХОДИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ПЕРИОДИ НА ГЛЕДАНЕ НА МАЛКО ДЕТЕ

(Член 68б)

**Част I Парични семейни обезщетения, предназначени да заместят доходите по време на
периоди на гледане на малко дете²**

(Член 68б, параграф 1)

АВСТРИЯ

- а) Фиксирана надбавка за отглеждане на дете (Закон за надбавката за отглеждане на дете, 2001/103)
- б) Надбавка за отглеждане на дете като заместител на доходи от упражняването на доходоносна дейност (Закон за надбавката за отглеждане на дете, 2001/103)
- в) Партньорски бонус (Закон за надбавката за отглеждане на дете, 2001/103)

БЕЛГИЯ

Право на отпуск за отглеждане на дете в рамките на прекъсването на професионалната кариера (Кралски указ от 29.10.1997 г. за въвеждането на отпуск за отглеждане на дете в рамките на прекъсването на професионалната кариера)

---

² Гърция, Ирландия, Кипър, Малта, Нидерландия и Обединеното кралство заявиха, че според тях нито едно от семейните им обезщетения не отговаря на критериите за парични семейни обезщетения, предназначени да заместят доходите по време на периоди на гледане на малко дете (*моля отбележете, че настоящата бележка под линия се вмъква единствено за сведение и няма да бъде включена в окончателния текст, който ще бъде публикуван в ОВ*).

БЪЛГАРИЯ

- а) Парично обезщетение за бременност и раждане (Кодекс за социално осигуряване, обнародван в ДВ, бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от 1 януари 2000 г.) след навършване на 6-месечна възраст на детето
- б) Парично обезщетение при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст (Кодекс за социално осигуряване, обнародван в ДВ, бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от 1 януари 2000 г.)
- в) Парично обезщетение за отглеждане на малко дете (Кодекс за социално осигуряване, обнародван в ДВ, бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от 1 януари 2000 г.)

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

Надбавка за родители (Закон № 117/1995 Сб. за държавното социално подпомагане, с изменения)

ДАНИЯ

- а) Възстановяване на заплата (Закон за изравнителната схема в случай на майчинство за частния сектор), считано от 15-ата седмица след раждането.
- б) Парични обезщетения за майчинство и за гледане на малко дете от бащата (Закон за консолидация на правата на отпуск и обезщетения при раждане на дете), считано от 15-ата седмица след раждането.

ЕСТОНИЯ

Обезщетение за родители (Закон от 15 юни 2016 г. за семейните обезщетения)

ФИНЛАНДИЯ

Надбавка за родители (Закон за здравното осигуряване, 1224/2004)

ФРАНЦИЯ

- а) Приложима добавка за свободен избор на дейност (за деца, родени/осиновени преди 1 януари 2015 г.) (член 60-II от Закона за финансирането на социалната сигурност за 2004 г.)

- б) Споделено обезщетение за отглеждане на дете (PREPARE) (за деца, родени след 1 януари 2015 г.) (член 8-I-7 от Закон № 2014-873 от 4 август 2014 г. за реално равенство между жените и мъжете)

ГЕРМАНИЯ

Надбавка за родители (Закон за надбавката за родители и отпуска за отглеждане на дете)

УНГАРИЯ

Възнаграждение за отглеждане на дете (Закон LXXXIII от 1997 г. за услугите на задължителната здравноосигурителна система)

ИТАЛИЯ

Надбавка за отпуск за отглеждане на дете (Законодателен указ № 151 от 26 март 2001 г.)

ЛАТВИЯ

Обезщетение за родители (Закон от 6.11.1995 г. за осигуряването в случай на майчинство и болест)

ЛИТВА

Обезщетение за отглеждане на дете (Закон на Република Литва № IX-110 от 21 декември 2000 г. за социалното осигуряване в случай на болест и майчинство; с изменения)

ЛЮКСЕМБУРГ

Заместващ доход при отпуск за отглеждане на дете (Закон от 3 ноември 2016 г. за реформа на отпуска за отглеждане на дете)

ПОЛЩА

- а) Добавка към семейните надбавки за отглеждане на дете по време на отпуск за отглеждане на дете (Закон от 28 ноември 2003 г. за семейните обезщетения)
- б) Обезщетение за родители (Закон от 28 ноември 2003 г. за семейните обезщетения)

ПОРТУГАЛИЯ

- а) Надбавка за родители (Указ-закон № 89/2009 от 9 април 2009 г. и указ-закон № 91/2009 от 9 април 2009 г.), считано от 7-ата седмица след раждането на детето
- б) Разширена надбавка за родители (Указ-закон № 89/2009 от 9 април 2009 г. и указ-закон № 91/2009 от 9 април 2009 г.)
- в) Надбавка при осиновяване (Указ-закон № 89/2009 от 9 април 2009 г. и указ-закон № 91/2009 от 9 април 2009 г.)

РУМЪНИЯ

Месечно обезщетение за отглеждане на дете (Извънредна наредба на правителството № 111 от 8 декември 2010 г. за отпуска за отглеждане на дете и месечното обезщетение за отглеждане на дете, с последващи изменения и допълнения)

СЛОВАКИЯ

Надбавка за родители (Закон № 571/2009 за надбавката за родители, с изменения)

СЛОВЕНИЯ

- а) Компенсация за родители (Закон за закрила на родителите и за семейните обезщетения, Държавен вестник № 26/14 и 15/90, ZSDP-1)
- б) Надбавка за родители (Закон за закрила на родителите и за семейните обезщетения, Държавен вестник № 26/14 и 15/90, ZSDP-1)

ШВЕЦИЯ

Обезщетение за родители (Закон за социалното осигуряване)

**Част II Държави членки, които отпускат в пълна степен семейните обезщетения,
посочени в член 68б**

(Член 68б, параграф 2)

ЕСТОНИЯ

ФИНЛАНДИЯ

ЛИТВА

ЛЮКСЕМБУРГ

ШВЕЦИЯ
